

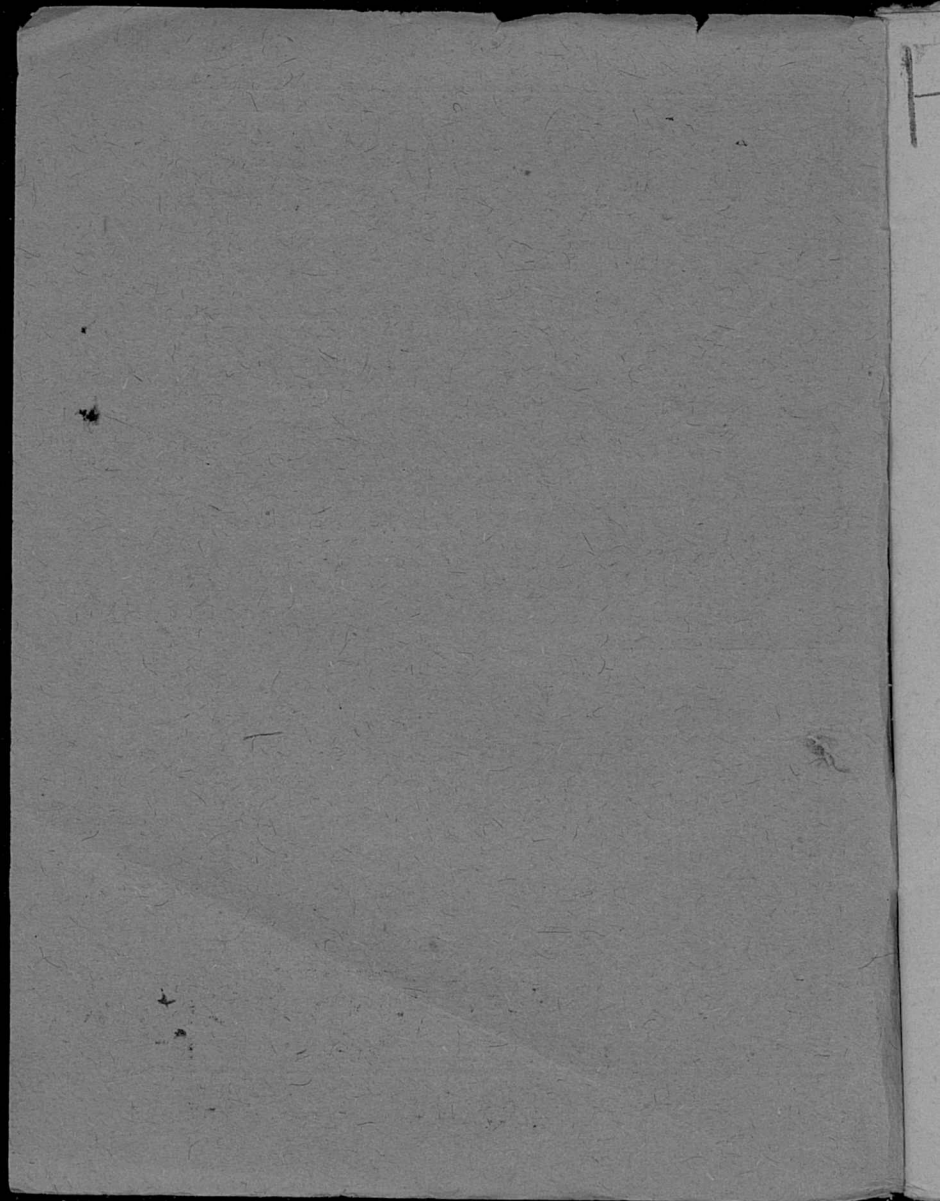

А. С. КАГАНОВИЧ

ГОСУДАРСТВОСА
УҶДЫГӨМЈАС

Мёскуа
ССРС-са јөзјаслөн Шёрса кыга лезан ін
1929

ГОСУДАРСТВОСА УҖДЫҖӨМЈАС.

Кушөм ыҗыд бур овмөс бурмөдөмын госу-
дарствоса уҗдыҗөмые.

Россејаын рабочејјас крестанакөд
властө ас кias бостисны имперіаліст
војна-бөрын, кор ставыс вөлі кісөма,
жугавлөма, рөзөрітөма, Көрттујјас, паб-
рік-заводјас, руднікјас муртса-муртса
вөрісны-уҗалісны. Көрттујывса шпал-
јас вөлі сіемөмаөс, вежны најөс немтор-
јөн дај некодлы. Пабрік-завод вевтјас
сіемалөмаөс-жө: роҗөссалөмаөс, віјалөны.
Стенјасыс потласөмаөс. Крестана мујас
вынтөммөмаөс, омөлтчөмаөс, уна му еж-
мөма. Ставсө тајөс колө вөлі җонҗыны,
вылдыны, кокҗылө сувтөдны. Рабочеј-

Гос. Публичн. Б-ка

1929.

Об. эрз.

Лигр.

4267

-крестана ез повзыны сёкыдеы; öтвы-
лыс бостчисны овмёс бурмёдан уждё, ödjö
jötkисны сiјёс вождё. Пабрик-заводса тру-
бајасыс мөдiс пуркјыны кыз щын, га-
жаа котөртiсны релејас-куча вузöстыра
вагонјас. Крестана мујас вiждöдiсны веж
öзимөн. Нань воыс-воö унжык воö.

Öнi мiјан овмёсным војна-вожда-војас
овмёс-сертi јона бур, панјим дај колым
сiјёс. Совет правiтельствоон лөсөдöм
план-сертi локтан војасö овмёс кыпöдöм-
бурмөдöмын мiјанлы јешщö ыжыда ко-
лö восковтны: суöдны дај панјыны ов-
мёснаным вожын муныс капиталист го-
сударствојасöс. Овмёс бурмөдан плансö
сiјi лөсөдöма, медым јонжыка вождё jöт-
кыштны ас еорнiа jöz республикајас да
областјас, отсавны налы суöдны овмёс-
нас буржык рајјонјас ССРС-пастаыс.
Вiт воса планын шуöма зев јона бур-
мөдны да паскөдны промышленност,
транспорт, електроникатсiја, олан кер-
кајас, крестана овмёс да с. в. Медым

крестана овмөс бурмөдны, шуома вуждь-
ны крестанаөс кујимвежа муужаломыс
унавезаөн ужаломө, ужавны мувиқсө отув
машинајасөн, содтыны көза му площад,
вөдитны унжык текническеј култура,
шуам: клопок, шабди, пыш да с. в. Тајө
ставыс-вылө колө зев уна өм. Колан вит
воён—1923/24 — 1927/28 — промышлен-
ност, электропикатсја, транспорт да
крестана овмөс кыпөдөм-бурмөдөм-вылө
вөди виқомаөс 26,5 млрд. шайт. Тајө вит
воён—1928/29—1932/33—сјө-жө торјас
бурмөдөм-паскөдөм-вылө шуома вижны
64,6 млрд шайт.

Государствоса докод еща, некыці оз
тырмы планө сужөм торјас вөчны. А вөч-
ныс колө. Сывөсна государство ужды-
сө ас јөзыслыс.

Уждөм өм-вылө государство өдјөн-
жык вермас паскөдны-бурмөдны промыш-
леннос да крестана овмөс, тујјас, ужа-
лан ногјас-да. Секі олөм кокнаммас.

— Сар-дырға уждыёмјас, сѳветса уждыём-
јас-да.

Өнѳз мјан государство ас јѳзыслыкыгыс унаыс-нын уждыеліс. Вѳліны посні уждыёмјас—10—30 мѳл. ш. во-кык-кежлѳ, вѳліны і гырыејас, шуам індустріалізатсіја 3-д уждыём: 750 млн. шайт 10 во-кежлѳ.

Возза уждѳм еѳмсѳ сѳвет правітелство пѳштї ставнас кісѳм-жугавлѳм торјас зонталѳмѳ еујіс. А ѳніја уждыём-вылѳ выл торјас лѳеѳдѳ, сѳд-тысѳ, паскѳдчѳ. Сар правітелство уждѳм еѳмсѳ вѳлѳма војнајас нуѳд-ны да револутсіјајас пѳдтавны, мѳд-ногѳн-кѳ—овмѳс пазѳдѳм-вылѳ. Сіз-кѳ, сѳветса уждыёмыд да сардырға уждыёмыд нач абу ѳткодѳс, зев јона мѳдамѳдѳсыс јансалѳны. Уждысан ног-асыс абу ѳткодѳс-ны, зік-жѳ мѳд-мѳд пѳ-лѳсѳс.

Сѳветса уждыём меуна мунѳ овмѳс кыпѳдѳмѳ, а сіјѳ колантор став ужалыс-

лы. Сывёсна сёвет правітэльство уждыёў
ужалыејаслые. Ужалые уждёмён, аслае
грёшјасён, ётёкё, отсалё государстволы
овмёе бурмёдны, мёдкё—выгёднеја візё
(хранит) чёжыштём сём. Медым быд
ужалые вермас облігатсіја ёёбны, облі-
гатсіја доные поснёёе. дај сіјё-на абу
щук (обязательно) став донсё облігатсіја
ёёбігас мынтыны, позё мынтыны лёё-
дём срокјасын. Шуам, 10—20 шайта об-
лігатсіја ёёбны ётпырјё мынтёмён гёл
мортлы сёкыд, а 5—10-ёён 20 шайттё
мынтыны—кокні. Сіз-кё, сёветса уж-
дыёмыд быд ужалыелы колан-
тор, быд ужалые і вермё отсав-
ны государстволы.

Віт вога план, уждыёёмјас-да.

Коммуніст партіја сёвет правітэльство-
кёд лёёёдісны віт вога план овмёе кы-
пёдны-бурмёдны. Віт воён вывті уна
сём ковмас сіјё уж-вылё. Віт во-мыстё
странаным јона вежас. нач мёд-код лёё.

Промышленность да крестана овмөс јона
воқо тувтчасны. Уна дае еуре кілометр
куза һужаласны был корттујјас да бур
трактөвеј тујјас. Еуре был школа да
болһича восеасны. Уна-уна пемыд велөд-
читөм јөз велаласны лыд-дыены-гіжны,
велөдчитөм рајјонјас вөтөдасны грамо-
таһ велөдчөм рајјонјас Сојузые.

Совет правітельство зев јона төждысө
овмөс кыпөдны-бурмөдны, мед ескө бө-
рө колөм гөль странанымөс воқо петкөд-
ны: вөтөдны дај панјыны овмөснаным
воқын муные капиталіст государствоја-
сөс.

Віт воєа план-јылые сорһітіг оз ков
вунөдны өті зев ыжыдтор. Імперіаліст
војна-дырјі (1914-1918 в.) уна страна,
шуам Германіја, Австріја, Венгріја да
мукөд, зев јона рөзөрітчісны. Кымынкө
во-мыеті војна дојјасые, ортөсөаньы, се-
ні бурдісны. дојјассө бурдөдны отөаліс-
ны ставјөзкост буржујјас. Војна-помые
полөдөм, озырмөм Амеріка зев уна сөм

viçie pözöritöm gosudarstvojasöc kokjы-
лас сувтöдны да крeпаммöдны сeнi
буржужскеј власт.

Вермам-ö мi надејтчыны овмöс кыпöд-
ны-бурмöдны отсöг боетны јöз gosudar-
ствоыe? Тöдöмыe, огö. Некущöм буржуж
gosudarство оз отсав мiанлы овмöсны-
мöс кыпöдны-бурмöдны. Мöдарö-на јеш-
щö: најö торкöны мiанлы ашпöр еöм-
-вылö овмöсöн кыпöдычны. Сывöсна гы-
рыe ужјас панiгöн мiан став надејаыe
сöмын асланым вын да еöм-вылö.

Гырыe ужјас нуöдны еöм колö корe-
ны асланым gosudarствоыe. Гурас-ö
сымда еöмыe? Колö шуны: „Гурас“.

Промышленностe öтторја бурмö да
паскалö, вузöсјас codöны, крестана овмöс
бурмö, тујјас бурмöны,—сiç-кö, gosudar-
ствоса dokod öтторја codö, öтторја унжык
еöм лiшалö выл лöсöдöмö, паскöдчöмö.
Gosudarство dokod codöмöн торја ужа-
лыeјаслöн dokodyc codö, јонжыка вер-
масны отсавны еöмöн gosudarстволы гы-

рыг стрöйтчöм нуöдны. Вiт воён госу-
дарствоса уждыеöмыг докoдыг воас
квайт миллард шайт, ноль миллард шай-
тыг куш ужалыгаслыг уждыеöмыг.

Öнi вiрöдламö, кытчö вiрö (расходует)
сöвет государство уждöм гöмсö.

**Мыйла нуöдöны индустриализатсия ужды-
гöмяс.**

Во пукеигөн государствога казначей—
ССРС Народней комиссариат Финансов,
лöсöдö государствога прикод-рöскöд
план во-вылö. Сijö планыг шусö госу-
дарствоса бjudжетөн. Кöзайственней во
мижан заводитчö октабр 1-зза лунсаң,
помасö мöд вога сентябр 30-d лунөн.
Сiз-кö, государствога бjudжет 1929/30
во-вылö заводитчас 1929-d вога октабр
1 лунö, помасас 1930-d вога сентябр
30-d лунö.

Арталöмагс-да, воён государствога
докöд лöö 9.200 миллион шайт гöгөр. Жын
докöдыг воас кöрттуйгасыг, пошта-те-

леграпые, вузасёмые да мук. государ-
ствоса ембурые, а мөд жыныс—вотјасые.
Мыј оз тырмы рёскөдсө вештыны, 950
мільон кымын шайт, государство арталö
бостны ас ужалые јөзлые уждыёмөн.
Кушөм ыжыд докод уждыёмјасые ми-
јан государствоса бјуджетын, позё ка-
чавны Рыков јорт сорные XV компар-
тија сјезд-вылын. А. I. Рыков шуיע:

„Тавоса (1927/28) докодын уна докод
воис уждыёмјасые, пөштө 500 мільон
шайт. Сывөсна уждыём-вылад нөшта
буржыка колө вижөдлыны да јонжыка
паскөдны сјјөс. Унатор вөлөм позё, дај
колө вөчны уждыёмын. Сјјө петкөдліс
2 индустриализатсја уждыём нуөдөм...
Унжык-нын уждисны, мыјда вөлі шуөма
чукөртны. Сјјө петкөдлө, мыј ми өгө тө-
дө олөмсө, өгө төдө мыј вөчсө ужалые
јөз-пөвсын. Олөмыс щөктө вожө уждые-
ны, да унжык уждыны. Бура уждөны
карсајас, чайтам, бура-кө вежөравны ку-
шөм ыжыд бур государстволы уждыё-

мыг і сіктса јӱзлы, најӱ карсајасые оз-
-жӱ колтчыны: отсаласны“.

Мыјвылӱ мунас тавоса уждӱм сӱм?
Тавоса уждӱм сӱм-вылӱ пондасны стрӱ-
итчыны, помаласны выл панӱм пабрік-
-заводјас, кӱрттујјас, шуам Сібыр-Тур-
кестан кӱрттуј. Сіјӱ тујыс јітас Сібырса
һаһа ін Шӱр-Азіјаса клопока інкӱд, от-
салас сетчӱс олысјаслы кыпӱдны-бур-
мӱдны ассыныс овмӱссӱ. Клопок быдман
інын һаһ вӱдӱтӱм еновтасны-да, клопок-
жык пондасны вӱдӱтны. Секі клопокыд
уна лӱӱ, паскӱм дӱра содас. Государ-
ствоса докод содас-і. Сы-вылӱ лӱеӱдасны
машінајас, електростантсіјајас. Карса да
сіктса овмӱсјас бурмасны, ужалӱм кок-
һаммас. Ужалысјаслы овмӱссыс унжык
докод пондас воны. Сы-вылӱ најӱ бур
кӱјдыс лӱеӱдасны, мувынеӱданторјас,
муужалан машінајас. Һурјас костасны,
кос інтасјас (пустыһајас) кӱтӱдасны,
с. в. Уна-уна тор позӱ вӱчны крестана
овмӱс бурмӱдӱм-могы.

Сывёсна, медым государствоса докод
содтыны народней овмёс кыпöдöм-бур-
мöдöм-вылö, Сöвет правітельство лезö 3 го-
сударственней Пыщкёсса Воана Индустріа-
лизатсіја Уждыём. Облігатсіјајассö арта-
лöма разöдны ужалыс јöз-пöвсын.

Карса рабочејјас зев-нын уна ужды-
лісны государстволы. Пöптi быд рабо-
чеј быд во рабоче-крестьянскеј праві-
тельстволы уждö тöлысса уждон. Сіктса
јöз öнöз карса рабочејјас-дінын сытујöд
бöрынöс вöліны.

Сöвет Сојузын крестьяна важ-дорыс
буржыка-нын олöны: уналöн ем сöм запас.
Сы-вылö најö вермасны нöбны облі-
гатсіјајас, отсавны јонмöдны-бур-
мöдны народней овмёс.

Öнöз Сöвет правітельство кык пöлöс
уждыём лезавліс: торјөн карсајаслы,
торјөн крестьяналы. Крестьяналыс квајт-
-пöрјö-нын уждыелісны. Воэза нöл уж-
дыёмыс вештöма-нын ставнас, коліны
јешщö кык уждыём: 3-д крестьяна уж-

дыём, да крестана овмёс бурмөдөм-вы-
лө уждыём.

Крестана уждыёмјас-куза (по крестьянским займам) уждыејасыслы сөтөны кокнөдјас (льготы), шуам: облыгатсіја-јаснае поё мынтыны вот, страковкајас да с. в. Веег-өд крестана овмёс кыпө-дөм-бурмөдөм-вылө уждыёмын кокнөд-јас крестаналы ем. Воём облыгатсіја-вы-лө поё бөстны сөмөн, мувізужалан ма-шінајас лібө.

Медым крестана асные кағаласны ку-щөм выгөда сөтөны облыгатсіја кутые крестаналы, крестана овмёс кыпөдан уждыём-вылө облыгатсіјајас пудјалисны крестана-пөвсын, крестана-дырјыс: 60 серіја уждыём 60-лаын пудјалисны.

Оні правітельство торја уждыём крес-таналы оз лөз. Сіјө сывөсна, мыј зев уна крестана, карса рабочејјас-моз-жө, јона нөбалисны щөщ 2-д індустріаліза-тсіја уждыём. Отвылые інө көсөјоны народнеј овмёс бурмөдны.

Карјасын медеа јона облигатсїјажас разоддоны рабочејјас да служашщејјас-пөвсын. Медым налы кокһөдны облигатсїјажас һөбны, мынтан сроксө 10 төлысөз һужөддоны. Сещөм пөрадокыс, өтїкө, кокһөдө вештыны облигатсїјажас, мөдкө, велөдө јөзсө быд төлыс чөжны урчитөм мында сөм.

Карјасын јона сөдї облигатсїја һөбөм 1-зза да 2 индустриализатсїја уждысөм јавитөм-бөрын. Тајө кык уждысан облигатсїјаыс карјасын кокјамыс мїльон морт кїын. Сїктјасын крестана овмөс кыпөдан облигатсїјажас да 2 индустриализатсїја облигатсїја дае мїльон кїын. Со-һїн кущөма паскалөма государствоса уждысөмьд.

Отсасыс комїссїјажас.

2-д индустриализатсїја облигатсїјажас разөдны быд предпрїятїеын, учреждөһеын да сїктын вөлі лөсөддөма торја

коміссіяјас. Најö зев ыжыд уж нуöдiс-ны: уна облігатсіја разöдiсны рабочејјас, служащцејјас да крестана пöвсын. Налые јон отсöгсö кажалісны-да, правітелство шуіс лöсöдны сещöм коміссіяјассö пыр ужавны, отсавны госу-дарствоса уждысан облігатсіјајас разöд-ны да сöм чöжан уж нуöдны. Öнi сещöм коміссіяаыс быд предпријатіеын, учреждённеын да сіктын ем. На-возын со кущöм уж: ас служащцејјас-костас, рабочејјас-костын да крестана-пöвсö ун-жык облігатсіја разöдны; вежöравны ра-бочеј-крестаналы да служащцејјаслы кущöм бур государстволы уждысöмыс да кущöм бур аслыд сöм чöжсöмыс; об-лігатсіјајас-куза да сöм чöжöм-јылыс сетöны справкајас; облігатсіја кутыејас-кö, лібö кассаын сöм візыејас щöктас-ны коміссіяаса шленлы банкыс сöм бостны,—сіјö вöчö сіјöс, с. в.

Предпријатіејас-вылын да учреждён-нејасын лöсöдöм коміссіяјас-кынзі, се-

щом-жө комиссiяяс емөе быд советын
да исполкомжасын, весиг ССРС ТСИК-ын.
Былысса комиссiяяс индалоны-туjдало-
ны ужавны улысса комиссiяяслы ас
районас. Шуам, райисполкомса комиссiя
велөдө ужавны став предпријатiевывса,
учреждєннєса, селсоветса комиссiяясөс
аслас районас: окрисполкомса комиссiя—
индалыс округ-паста комиссiяяс ужөн,
сiз возө.

Сiктжасын облигатеsијаяс вузалан уж-
-вылын медыжыдыс селсовет-бердса ко-
миссiя.

Оз ков вунөдны, мыj уждөм сөм му-
нас народнеј овмөс кыпөдөм-бурмөдөмө,
гырыс стрөјбajас-вылө. Вiт во-чөж уна
сөм ковмас. Сывөсна уждысан сроксө
дыр-кежлө нужөдөма, вiт во-кежлө-жө.
Облигатеsија кутыс-кө срокыс воз облига-
теsијасө бөр вузалас, сыыс зев омөл: се-
щөм морт торкө бура нуөдны ыжыд
стрөйтчан уж. Сывөсна облигатеsијатө ву-
завны либө закладујтны колө кор-нiн

нач пікѡ воан, сѡмын секі, кор ъекыс
сесса теныд колан сѡм оз сур.

**Мырла облыгатсіјајастѡ банкын лыбѡ сѡм
чѡжан кассајасын колѡ віңны.**

Унаыс кывлан норасѡм, облыгатсіјаѡј-
пѡ воші, гусалісны-пѡ, лыбѡ—челаѡѡј-пѡ
косавлѡмаѡс. Медым сепѡм торјасыс мез-
дысны, облыгатсіјајассѡ бостѡны віңны
(хранить) банкјасѡ, сѡм чѡжан кассајасѡ-
і—сокранно-ссуднаја оператсіја вѡчѡны.
Сы-жылыс сорнѡтам-на воңын.

З-д індустріалізатсіја уңдысѡм јавіт-
тѡң гѡгѡрбок сіјѡс відлалісны да арта-
лісны. Војдѡр сы-вылын Наркомфѡнын
јона пессісны, сесса торја совешщанѡе
вѡлі выдвіженѡетс крестана. да селкор-
јаскѡд. Местајасвылын рабочеј-крестана
јона бѡрјѡдлісны-і.

Таңі артельѡн лѡсѡдѡм-бѡрын
поңѡ надејтчыны, мыј З-д індустріалі-
затсіја уңдысѡмѡ зев унаѡн кутчіасны.
Уңалысјас тѡдѡны, мыј тајѡ уңдѡм сѡ-

мыс народней овмөс кыпöдөм-бурмөдөмө
мунас, а кöдлы оз ков сiјö?

Вылъ уждыөм воҗҗа уждыөмјасые уна
торјөн јансалö:

1. Кojмöд индустриализатсија облига-
тсија зев донтөм, сiјöс нöбны вермас быд
ужалые, медгöл крестанiн.

2. 10% вузалөм облигатсија доные рај-
جونын колö местней бјуджетö, местней кö-
җајственней олөм да култура кыпöдны.

3. Воҗҗа уждыөмјасын вывтi тырые
воөмјас (выигрыши) вöлины. З-д индустриализатсија уждыөмын сещөм тырые
воөмјас абу, а сы-пыдды унжык воана-
облигатсија лөсөдiсны.

4. З-д индустриализатсија уждыөм абу
торјөн карсајаслы лiбö сiктсајаслы ле-
җöма, а карсалы i сiктсалы öтлаын: öтув-
ја рабоче-крестьянскеј уждыөм.

З-д индустриализатсија уждөм өм-вылö
рабочеј-крестьяна öтвылые, мöдамöдыслы
отсаөмөн, пондасны вöчны зев ыҗыд
уж—социалистическоје строiтельство.

Сің-кө инө, рабочеј либө крестанін кін-
ын-кө ем 3 индустриализатсия облигатсия,
сїјө инө отсалө лөсөдны мїјан государ-
ствоын социализм, төждыө лөсөдны бур,
кокһиджык олөм. Сөмын зев бура колө
быдөнлы төдны, мыј облигатсия һөбө-
мөн һекөд һекөдлы һекүщөм жертва оз
вај. Сөм уждөмыд-абу вот. Уждөм сөм
оз вош. Медем сїјө быдөнлы гөгөрвоа-
на лө, төдмагамө күщөм условїеөн
леңоны 3-d индустриализатсия уждыөм.

3-d индустриализатсия уждыөм лөңан ус- ловїејас.

Медем содтыны государствоса докод
промышленност да народнеј овмөс
кыпөдөм - бурмөдөм-вылө, СССР Тсен-
тральнеј Исполнительнеј Комїтет да Совет
Народнык Комїсаров шуїсны лөңны
выл государственнеј пыщкөсса ужды-
өм.

Став сөмсө, шуїсны, мыј чукөрмас 3-d
индустриализатсия уждыөм-куза, сујны

народней овмөс јонмөдөмө, бурмөдөмө.
1929/30-d вога государствоса бјуджетын
уждөм өм колө лоны 950 млн. шайт,
сы-пыщкын выль уждыөм 750 млн.
шайт.

Облігатсіјаяас-пыр рабочеј-крестана
вермасны чөжны өм, вермасны
сы-вылө уна воны, боетасны
прөчент.

3-d industrializatsija уждыөм—750
милљон шайт, лөзөма кык-ногөн. Öтi но-
гыс кыксо ветымын милљон шайт дон,
прөчента-воана облігатсіјаяас: облігатсі-
јаяас-кузаыс прөчент мынтысө, воан-кө
—воөмыс-дај. Möd нөгыс—viteo милљон
шайт дон, прөченттөм-воана облігатсіја-
јас: облігатсіјаяас-кузаыс некущөм прө-
чент оз мынтыны, сөмын воөмсө сетасны.

Ciq-kö, прөченттөм облігатсіјаяас ку-
тыслы прөчент докод оз во, сөмын вер-
мас воөм (выигрыш) докод воны. Прө-
чента облігатсіја кутыејас пыр боетөны
прөчент докод, воөмјас вермасны лоны-і.

Сöмын прöченттöм облігатсіја-вылö жон-
жыка позö надейтчыны воны: унжык
воöмыс лоö прöченттöм облігатсіја-вылö,
ещажыкыс—прöчента облігатсіја-вылö.

50 шайта облігатсіја оз быд морт вер-
мы һöбны. Сыпонда облігатсіјасö, медым
сіјö вермас пырны щöщ гöлынiк овмöсö,
јукöма кык пелö, 25 шайта торјас-вылö.
Нöшта, мыжкöмында облігатсіја 10 пелö
јукöма, 5 шайта торјас-вылö. Сешöм тор-
јассö зiк гöлјас вермасны һöбны. Быд
облігатсіја јукөн (часть) позö һöбны,
вузавны, закладујтны. Тöдöмыс, обліга-
тсіјажын-кö һöбан, жын докод i бостан
сыыс. 10-d пай-кö облігатсіјалыс бостан,
дасöд јукөн докоднас сöмын пöлзујтчан
(дасöд јукөн прöчент, дасöд јукөн воö-
мыс, шуам: облігатсіјаыс-кö воас со
шайт, теныд сетыс сетасын сöмын дасöд
јукөнсö—дас шайт).

Уждысöмсö лезöны 10-во-кежлö: 1929-d
воас декабр 1-зза лунсаң 1939-d воас
декабр 1-ој лунöз.

Прөчента-воана облигатсїяяс-вылө быд во сетöны 6% докод. Прөчентсö пондасны мынтыны быд во öтчид, декабр 1 лун-бöрын. Сїз-кö инö, тајö облигатсїя-яс-куза медвоззаыс прөчент мынтасны 1930-d вога декабр 1-зза лун-бöрын.

Прөчента облигатсїя-куза став докoды 10%-өн во. Сы-ныцкыс 6%-сö öтмoза жүкöны став облигатсїя кутыс кoстын, сетöны сїјöс купоняс-серті. Колас 4%-сö оз-нын öтмoза жүклыны, а сетöны кодї кызї воас. Прөчент бостан купон-ясыс облигатсїя помасöе. Кодлөн 10 шайта облигатсїя, сїјö вoнас боcтас 60 ур докод (медвоззаыс боcтас, шуім-нын, 1930-d вога декабрын). 50 шайта облигатсїялөн 10 во-вылө дас купон лoö, быд во-вылө öтї купонөн. Быд купон-куза быд во пондас боcтны докод 3 шайтөн. Шöриалöм облигатсїя лoö бытгö кык поснї облигатсїя. Кыкнан жүкöнас дас купон-жö лoö, быд купон 1 шайт да 50 ура. Купоняс-серті сöмсö позö

боотны фінотдел кассаыс, банкыс, сөм
чөжан кассаыс, пöшта-вылын, коопера-
тивын да с. в.

дас воөн кыкнан нога облигатеіјаяс-
куза лоö 38 воана тіраж, быд во, бөрја
воас-кынзі, ноль тіражөн (вонас нольыс
пондасны пудјавны). Бөрја воас сөмын
кык тіраж лоö.

Кыкнан нога облигатеіја-кузаыс лөсө-
дөма кыкко шайта, сурс шайта да вīt
сурс шайта воөмјас.

Прөчента облигатеіјаяс-куза дас воөн
лоö 405.800 воөм 84.512.000 шайт дон,
шөркода лыддөмөн дас воөн быд 12
прөчента облигатеіја-вылө воас өтi воө-
мөн. Возза тіражас өтi воөм лоö шөр-
кода 405 облигатеіја-вылө.

Прөченттөм облигатеіјаяс-вылө 10 во-
өн лоö 1.861.200 воөм 380.096.000 шайт
дон, өтi воөм шөркода 5 облигатеіја-вы-
лө. Прөченттөм облигатеіјаыс докодыс
сөмын воөмыс-да, сіјө і тазі лөсөдөма:
ыжыдык надеја воны, Возза тіражас

Өтi воом лоо шөркөдә 172 облигација-
-вылө.

Воом облигацијаымы мынтасны мыјда
воан, севва сійө мүкөд ыражжасын оз-нын
ло, помасас сылөн олөм. Воом сөм-кын-
ңи облигација кыжајынлы сетасны щөщ
облигација донөб, унаб пасјөма облига-
ција-вылас (нарицательная стоимость).

Прөчента-облігатсіја-кө воас, обліга-
тсіја көзәіныслы сөтасны воөм сөмсө,
облігатсіја дөнсө, дәј прөчөнт, мыјда
кајас сіјө купон-кузә воан тіраж востан
лунөзәс. Воөмсө мынтөны офітсіальнеј
таблїтса-сертї, кодөс јөзалөны „Известия
ЦИК СССР и ВЦИК“ лїбө тіраж нуөдан-
їнса гәзөт-пыр. Сөщөм таблїтсајассө
ССРС НКФ торја поснїд-їк нїгајасөн
лөзө-ї.

Воём заводитоны сетапны, кор места-
 јас-вылө јуортан таблитсаа гаҕет-бөрын
 сiјө гаҕетыс воҕө кујим нумер воас (пу-
 ам: 20 нумерын јуортисны, а сетапны
 поҕө заводитны сөмын 23-д нумер-бө-

рын). Воом мынтöны дас воаа срокöн
воан тираж бөрја лунгааныс. Мөдногөн-
кө: облигатеція көзайнлы щук колö дас
воөн воомсö бостны, оз-кө бост, дас во
-бöрын воомыс вошö: оз мынтыны.

Мыжкөмында ужжöз облигатеція нөбө-
яслы мынтысө, кор облигатеція воас:
воомыскöд щöщ облигатеція донсö сөтö-
ны. Колас уждöмсö, код облигатеціяяс-
-вылö воомыс оз уе, государство вештö
нажөс 5 воөн, 1935-д воаа. 5 тираж сы-
-куза нуодасны. Тиражяс-сөртi пондас-
ны тöдны, кор кушöм облигатеція веш-
тыны. Возза кык тиражөн вештасны не-
уна унжыкөн $\frac{1}{8}$ жүкөнсыс кыкнан пöлөс
облигатеція-кузаныс, коjmöд тиражнас— $\frac{1}{4}$
жүкөн кыкнан пöлөс облигатеція-кузаныс,
бөрја кык тиражнас—неуна унжык $\frac{1}{4}$
жүкөнсыс кыкнан пöлөс облигатеція-вы-
лас (номинальная стоимость). Мынты-
ны пондасны тираж нуодан воас декабр-
саа. Сijö-жö сроксаа дүгдöны прöчент
сөтны прöчента облигатеціяясые, кодяс

веекавлісны тіражас. Облігатсіјајас-куча
тіраж лунсаңыс дае во-чөж пондасны
мынтысны. дае вога срокөн-кө обліга-
тсіјатө он веж еөм-вылө (облігатсіја дон-
сө он бост), сыбөрын сесеа оз вежны.

Облігатсіја дон пондасны мынтыны
тіражө веекалан воас декабр 1-зза лун-
саң.

Облігатсіја-вылө, прөчент-вы-
лас һі воөм еөм-вылө һекущөм
государствоса һі местнеј вот һі
өктөд оз пуктыссыны.

Міјан государствоын асторјөга озыр-
жык јөзлые кујлан еөмсө воталөны. Шу-
ам, кодлөнкө-кө ем вт еурс еөм, сыые
сылы пуктөны подокөднеј вот. Сіјө-жө
морт-кө еөм-вылас облігатсіја һөбас
(еөмсө уждас государстволы), да обліга-
тсіја-вылас көт дае еурс воас, секи сіјө
еөм-вылө һекущөм вот оз пуктыссы.
Сіјө сывөсна, мыј сіјө озыр мортыс об-
лігатсіја һөбөмнае отсалө-һін государ-
ствоы јонмөдны народнеј овмөс. Көт

мыјдон облигатсіја һѳбан, облигатсіја-вы-
лас һі прѳчент-вылѳ, воѳм сѳм-вылѳ-һі,
һекущѳм вот оз пуктыссы.

Облигатсіјаыс, ѳтѳкѳ, воѳ dokod прѳ-
чентѳн да воѳмѳн, мѳдкѳ—кокһѳdjас ем.

Друг-кѳ јѳрман сѳмыс, облигатсіјатѳ
поѳѳ вузавны, лѳбѳ закладујтны.

Облигатсіја бостѳны закладѳ госуѳдар-
ственней пѳдрад лѳбѳ поставка бостѳг да
актсѳз да таможенней вот*) щѳтѳ, мын-
тан сродсѳ-кѳ налыс поѳѳ һужѳдны.
Кѳртмасан договорјас-сертѳ поѳѳ обли-
гатсіјаѳн мынтыены-і.

Правѳтельствоѳн лѳсѳдѳм уѳдысан ус-
ловѳјеыс мѳ адѳам, мыј ѳтѳ ыѳыд бурыс-
кынѳі уѳдысѳмыс (чукѳртны сѳм на-
родней овмѳс кыпѳдны-бурмѳдны) ем
нѳшта мѳд бур: быд морт вермас
выгѳднеја вѳзны (хранить) чѳ-
жѳм сѳм сѳ.

*) Загранѳтсаыс вузѳс пыртѳг лѳбѳ петкѳдіг вузѳс-вылас
пуктѳны вот, сѳмыс госуѳдарствоса казнаѳ пырѳ.

Ми возын шуим, облигација бостоны
закладё государственней пöдрадјасые,
поставкајасые да с. в. Сіјё со кызі колö
вежöравны Кодкö-кö бостö государствоса
учреждённые кущöмкö пöдрад (мыјкö
вöчны-лы, кыскыны-лы), лөёöдчигас колö
мынтыны сылы учреждённыас пöдрад
донесе 10% залог. Шуам, Макар Иван
бостіс со шайта пöдрад. Сылы лөёöд-
чигас учреждённыас колö сетны со шайт-
есе 10% залог, мöд-ног-кö—10 шайт.
Иванлөн-кö сöмыс абу, сöм-пыддыс 10
шайта облигација вермас пуктивны.

МЫ КОЛÖ ТÖДНЫ БЫД МОРТЛЫ ГОСУ- ДАРСТВОСА УЖДЫГАН ОБЛІГАЦИЈАЈАС- -ЫЛЫГ.

Облигација нöбöм-вузалöм.

Быд пöлöс массöвеј государствоса
уждыган облигација, кöт мыјда дон, бос-
тöны быд кредитней учреждённыын.

Облігатсіјасö һөбны банкы, сөм чө-
жан кассаыг ыбө мүкөд кредітнеј уч-
реждєннєы он пыр вермы. Шуам, 1-зза
воана уждысан облігатсіја, 3-д крєста-
на уждысан облігатсіја да, оз сурны
һөбны, кредітнеј учреждєннєјасын најөс
оз вузавны. Тіраж востігөн сөкыд һөбны
1926-д вога уждысан облігатсіја.

Облігатсіјајас һөбөны да вузалөны
біржа донөн: фондоваја біржа донсө лө-
сөдө. Біржа лөсөдө кык дон: һөбасны
і вузасны. Банкын облігатсіјајас вуза-
лөны вузасан донөн, һөбөны һөбан донөн.
Вузасан доныс һөбан донєы ыжыджык.

Біржа донјас јөзалөны газетјас-пыр
(щук „Известия ЦИК СССР и ВЦИК“
да „Экономическая Жизнь“). Местнеј
газетјас-пыр јуөртөны-і.

Уждысөм да закладујтчөм.

Став Государственнеј Банкувса уч-
реждєннєјас, мүкөд банкјас, шөр сөм
чөжан кассајас-і, бөстөны закладө сөм-

-вылө 1-зза воана уждыём облигатсја
1927-d воа 10% воана облигатсја, 1-зза
да 2 индустриализатсја облигатсја да
крестана овмөс јонмөдан-вынеөдан об-
лигатсја.

Закладө бөстөм урчитөм облигатсја-
јасые сетөны облигатсја дон (облига-
тсјаас мыј пасјөма) 60%-сө. Индустриа-
лизатсја облигатсја-вылө да крестана
овмөс кыпөдан облигатсја-вылө уждөм
еөмые воөн бөстөны 12%; 1927-d воа
10% воана облигатсјаые 10%, 1-зза
воана уждыөмые 12%. Нөшта, 1927-d
воа 10% облигатсјаые быд төлые бөс-
төны $\frac{1}{4}\%$ комиссионнеј, а 1-зза воана
уждысан облигатсјаые — $\frac{1}{5}\%$. Облигатсја-
јаяс-вылө уждөны еөм (закладө облига-
тсјајассө бөстөны) өтi во-кежлө. Сјјө мед-
ыжыд срок. Прөчент бергөдөны рөш-
шөтајтчигөн. Закладө бөстөм облигатсја-
ые сетөны нiма лiбө нiмтөм (на пред-
явителя) квiтантсја, кычi закладүжтые
корас. Квiтантсјаас пасјөны кушөм об-

лїгатсїя закладујтöма, уна-ö дон, уна-ö
еом сыыс уждöма-da. Нїма квітaнтсїя-
јас мöд мортлы оз поз сетны, он-кö
сетчö торја пасјас сы-јылыс вöчав.
Нїма квітaнтсїя-кö вошас, лїбö гуеа-
ласны, позö вылөн вежны. Нїмтöм кві-
тантсїя (некушöм нїм-ов квітaнтсїјаас
абу пасјöма-da) кöт кодлы сет, сы-куза
быдөн вермасны закладујтöм облігатсїя
вештыны. Нїмтöм квітaнтсїя-кö вошö,
вылöс сывест оз сетны.

Уна облігатсїя-кö öтпырјö закладуј-
тöны, квітaнтсїјаас лїбö торја гумага-
-вылö быд облігатсїя торјөн пасјöны.
Облігатсїя нїмпассö гїжö закладујтыыс,
лїбö банкыс, закладујтыыс-кö щöктас.

Закладујтан облігатсїјајас мед вöлі-
ны купонаöс: öбрја срок купоныс дај
возö војас-вылö став купоныс.

Закладујтöм облігатсїя купоныс доко-
дыс закладујтыысмы лоö, купон кöзaj-
ıнысмы. Купон срокыс-кö тырö, да закла-
дујтыыс-кö пондас корны купон донсö,

колö сетны. Öтi заклад-серти-кö кык со
шайтöз уждöма, секи банкын купонжассö
донбоеттöг вундалöны. 200 шайтыг-кö
унжык уждöма, секи купон вундалöмыг
быд 1000 шайтыг боетöны 20 ур., мед-
еща 10 ур.

Облыгатсiя вижöм.

Медым облыгатсiя кутыгаслы отсав-
ны бура вижны облыгатсiяжассö, банкяс
да сöм чöжан кассажас боетöны најöс
вижны ас-ордас.

Банкясын да сöм чöжан кассаны облы-
гатсiя вижны бур сiжөн, мыж секи облы-
гатсiя көчажинлы оз ков повны облыга-
тсiя воштöмыг ны гусалöмыг: ставгыс
лоö мыжа банкыс, лыбö сöм чöжан кас-
сагыс. Банкö сөтöм облыгатсiя-кö вошас
лыбö сотчас, облыгатсiя көчажинлы неку-
щöм урон сөг оз ло: банкыс мынтас
сылы тырдон став облыгатсiягыс. Сiжөн
i бур банкын лыбö сöм чöжан кассаны
облыгатсiяжас вижны.

Облігатсіја візѡмыс кык нога-жѡ: прѡс-
тѡј візѡм-вылѡ-кѡ сѡтан облігатсіјатѡ,
секі сѡмын візны і пондасны, сесѡа
нѡмтор оз вѡчны. Облігатсіја кѡѡајіныс-
лы аслыс лоѡ прѡверітны воас оз облі-
гатсіјаыс, купон срокјас кыјѡдны, тіраж
да с. в. Управлѡннѡн-кѡ сѡтан візны,
секі банкыс лѡбѡ сѡм чѡжан кассаыс
ачыс прѡвѡрајтѡ купон срокјас, тіраж,
воас оз облігатсіјаыс, воас-кѡ—кѡѡајі-
ныс-пыѡдѡі сѡмсѡ боетѡ, став dokodcѡ
купонјас-серті боетѡ, да с. в.,—кѡѡајіныс-
лы даѡ сѡм мытчалѡны.

Сокранно-ссуднеј уѡнуѡдѡм.

Сокранно-ссуднеј уѡнуѡдѡмѡ ѡтутѡ-
маѡе возза кык уѡсѡ: облігатсіја візѡм
управлѡннѡн, да закладѡн уѡдысѡм.
Мѡдвоззаыс тащѡм уѡ пондѡсны нуѡдны
кор рабочејјас да служашцејјас 2-д ін-
дустріалізатсіја облігатсіјајас ѡтутѡчѡмѡн
сѡтѡсны управлѡннѡн візны.

Сокранно-ссуднеј уждуодом зев колан-
тор дај јона выгөднеј. Кредітнеј учреж-
деңнејас візöны облігатсіјајас донбост-
тöг, вajasны-кө најöс коллективсаң көт
мыјда, лібö öткa морт-кө вajas да облі-
гатсіјаыс сылөн 200 шaйтöз. Облігатсіја
бостöмыс сетöны евідетельство („сокран-
но-ссудноје“). Сіјö евідетельство-серті
позö бостны еöм мыјда колö, сöмын мед
облігатсіја дон 60%-ые оз ло унжык-а.
Бостöм еöмсö позö вештыны öтпырјö,
позö і срокјасöн.

Сокранно-ссуднеј евідетельство німа і
німтöм, кущöмöс корас облігатсіја ко-
жајіныс. Облігатсіја-кө воас, лібö тіра-
жö вескалас, сы-јылыс кредітнеј учреж-
деңнеыс јуöртö облігатсіја көжајінсö,
індöм адрес-серті. Нимтöм евідетельство-
кө бостан, секі кредітнеј учреждеңне,
тöдöмыс, јуöртавны оз понды, оз тöд
кодлы јуöртныс, адресыс абу.

Німа сокранно-ссуднеј евідетельство-
кө вошас, вылöс сетасны. Нимтöм сок-

ранно-судней евідетелство (на пред'я-
вителя)-кө вошас, пред'явительсылы пра-
восө суд лөсөдө.

Облігатсіјаһн вөд'итчөмыс дон бөстөм.

Кредітней учреждєннејас облігатсіја-
јасөһн вөд'итчөмыс бөстөһн лөсөдөһн дон.

200 шайтөз облігатсіјајас кредітней
учреждєннејасын візөһн донбөсттөг.
Рабочејјас да служашщејјас-кө өтүвтчө-
мөн облігатсіјајассө вайасны візһн, көт
мыј дон, донбөсттөг-жө візөһн. Мукөд-
торјыс бөстчө дон, со кызі:

Быд со шайтыс (номиналней дон, мыј-
да гіжөма облігатсіјаас) 12 төлыс уп-
равлєннеһн візөмыс бөстөһн 7 урөн
(көт і соыс еща, тыр соһн-жө лыд'дөһн).
Шуам, кодкө вайіс кредітней учреждєн-
неө управлєннеһн візһн 225 шайт дон
облігатсіја. Сылы візөмыс лөө мынты-
һн 7 урөн во. 355 шайт дон облігатсіја
-кө вайан, секі 14 урөн во-һн лөө мын-

тыны (200-ыг Һемтор оз бостны, а 155-сыс 7 + 7—14 ур).

Облігатсіја тіжаломыс (Һимпас вочомыс) сокранно-судней евідетелство-куға кредитней учрежденьеяс да сөм чөжан кассаяс бостоны быд сурс шайтыс 20 урөн, медеша 10 ур. Сөмын-кө 200 шайт дон облігатсіјаыс, секі Һимпассө донбосттөг вочоны.

Прөста вижөм-вылө-кө облігатсіја сөтөма, секі купон вундаломыс сурс шайтыс 20 урөн бостоны, медеша 10 ур. 200 шайтөз купоняс донбосттөг вундалоны. Сөщөм-жө дон бостоны закладуйтөм облігатсіјаыс, абу-кө управленьеон најөс сөтөма. Уждөм сөмыс кыңи прөчент бостны, висталөма-һин воңын.

Посредһическеј уҗһуөдөм.

Государствоса уҗдысан облігатсіја меуна рабочеј да служащөј кыын. Меуым облігатсіјаяс-куға справкаяс

вöчвыны да мыйда ужые не ылöдчыны,
 не аотравны банкясö да еöм чöжан кас-
 саяскö, коллектив-бердö колö лöсöдны
 фондöвей ужнуöдöм. Сы-вылö коллекти-
 вын ужавны индöны торја мортöс. Сijö
 став прöстöжык ужсö облигатеijаяс-ку-
 за нуöдö, могмöдалö рабочеј-служащег-
 јасöс быдсама справкaөн уждыеöмјас-ку-
 за, закладујтчöм-куза да с. в. Сijö быттö
 облигатеijа кутые да банк костас отса-
 еые. Тајö уж-вылö колö индыны еöмөн
 вöдитчыны кужые мортöс: коллективые
 кассирсö либö бухгалтерсö. Банк-ли, еöм
 чöжан касса-ли, вöчöны сыкöд договор.
 Ужнуöдыслы банк мынтысö воçвыв лö-
 сöдöм донөн, шуам: быдса облигатеijа-
 -вылö воём сетöмые мынтöны 50 ур,
 облигатеijа закладујтöмые—5 ур, облига-
 теijа вузалöмые—облигатеijа нöбан ву-
 залан дон костсö, с. в. Ужнуöдöмые да
 еöмөн вöдитчöмые коллективсаң ужалые
 морт вест мыжа банк, либö еöм чöжан
 касса, кодкöд договор вöчöма.

Банкеаң, лѣбб сѣм чѣжан кассасаң
ужалыс морт предпријатіејас-вылын да
учреждѣнїејасын ужалѣ отсасыс коміе-
сіјаулын. Коміесіја индалѣ да вескѣдалѣ
отсасыс (посреднїк) ужѣн.

Тѣдѣмыс, коллективын посреднїк лѣ-
сѣдны да мед сіјѣ бура ужалас,—ставыс
сіјѣ облигација кутыејас сајын.

Купон вежлалѣм, воѣм мынтѣм-да.

Купон сѣм-вылѣ вежѣны, воѣм мынтѣ-
ны да тїражыс петѣм облигација веш-
тѣны банкјасын, сѣм чѣжан кассајасын,
пошта-вылын, с.-к. кредитнеј учреждѣ-
нїејасын-да. Став уждысана облигација-
кузаыс, 3-д крестанскеј да 1-зза воана
облигацијајас-кынзі, воѣмыс сурс шайтѣз
мынтысѣѣ места-вылын, а возын урчїтѣм
кык-пѣлѣс уждысан облигација-куза
места-вылын сетѣѣ сѣмын 100 ш. во-
ѣм¹⁾ 3 крестанскеј-уждысѣм да 1-зза

¹⁾ 3-д крестанскеј уждысѣмын воѣмјасыс 10 шайт, сесѣа
500 ш.; 1-зза воана уждысѣмын — 20 ш., 50 ш., 100 ш., сесѣа
500 шайт.

воана уждыгём-куза-кё воан 500 ш. либё сыыс уна, а мукёд уждыгёмјас-куза 1000 шайтыс уна, секі гём мынтытёзыс вој-дёр облигатсіјајассё Москуаын прёвері-тёны. Воём облигатсіја-вылё сетёны щук сымда, мыјда воан. Њекытчё весіг грёш сетыс оз кутны. Крестана овмёс кышё-дан воём облигатсіја-куза гём-пыддёныс пощё бостны мувізужалан машіна.

Оз-кё воыгыс лез, гём воыелыс овсё ънекодлы оз віставны.

Облигатсіја перепечатајтём.

Облигатсіја-кё щыкё—чернілаён-ё лак-гас, краскаён-ё, либё косаслас, а срокыс сылы ылын-на, секі сіјёс пощё перепечатајтны.

Перепечатајтны бостёны сёмын сещём облигатсіјајас, тёдчёнына-кё Наркомфин-лён кырымалёмыс, облигатсіја доныс, нумерыс, серіјаыс, уждысан ъмыс, купон-вылын мынтысан срокыс-да. Облигатсіјајас перепечатајталё Гознак, сетчё

і колё ыстыны шыкём облігатсіјајассё. Поџё банк-пыр да сём чёжан касса-пыр ыстыны. Өті облігатсіја перепечатајтём сулалё 25 ур. Пошта рёскөд вештё облігатсіја кёџајыне. Торја купонјас облігатсіјатөг оз перепечатајтчыны. Перепечатајтны бостём облігатсіјаыне сөтсё квітантсіја.

Справкајас.

Быд пёлөс справка государствоса уждысёмјас-куџа сөтасны банкын, сём чёжан кассаын, фінотделын, пошта-вылын, селсоветын, кредитнеј товарішцествөјасын, фабзавкомын, лыддысан-керкаын. Јуалём-вылө-кө мыјкё оз вермыны віставны, поџё справітчыны Мёскуаыне, гіжны сетчө со кущём адрес-куџа: Москва, в Отдел Госзаймов Наркомфина Союза ССР (Ильинка, 9. Наркомфин). Наркомфин быд јуалём-вылө сөтас справка донбосттөг, ыстас піемө-вылө вочакыв. Вочакыв-вылө марка оз ков ыстыны.

В І Г Т Ї І М Ј А С.

Государствоеа уждыёймјас.

Лістбёк

Кушцём ыжыд бур овмёс бурмёдёмын государствоса уждыёйме	1
Сар-дырса уждыёймјас, сёветса уждыёймјас-да	4
Віт воеа план, уждыёймјас-да	5
Мыла нуёдны індустріалізатсіја уждыёймјас	8
Отсаёме коміссіјајас	13
Мыла облігатсіјајастё банкын лібё сём чёжан кассамн колё вічны	16
3 індустріалізатсіја уждыёйм лезан условіејас	18

Мыла колё тёдны быд мортлы государствоса уждан облігатсіјајас-јыме.

Облігатсіја нёбём-вузалём	27
Ужданём да закладујтём	28
Облігатсіја віцём	31
Сокранно-судней ужнуёдём	32
Облігатсіјабн вёфітчыме дон боетём	34
Посредніческеј ужнуёдём	35
Купон вежлалём, воём мынтём-да	37
Облігатсіја перепечатајтём	38
Справкајас	39

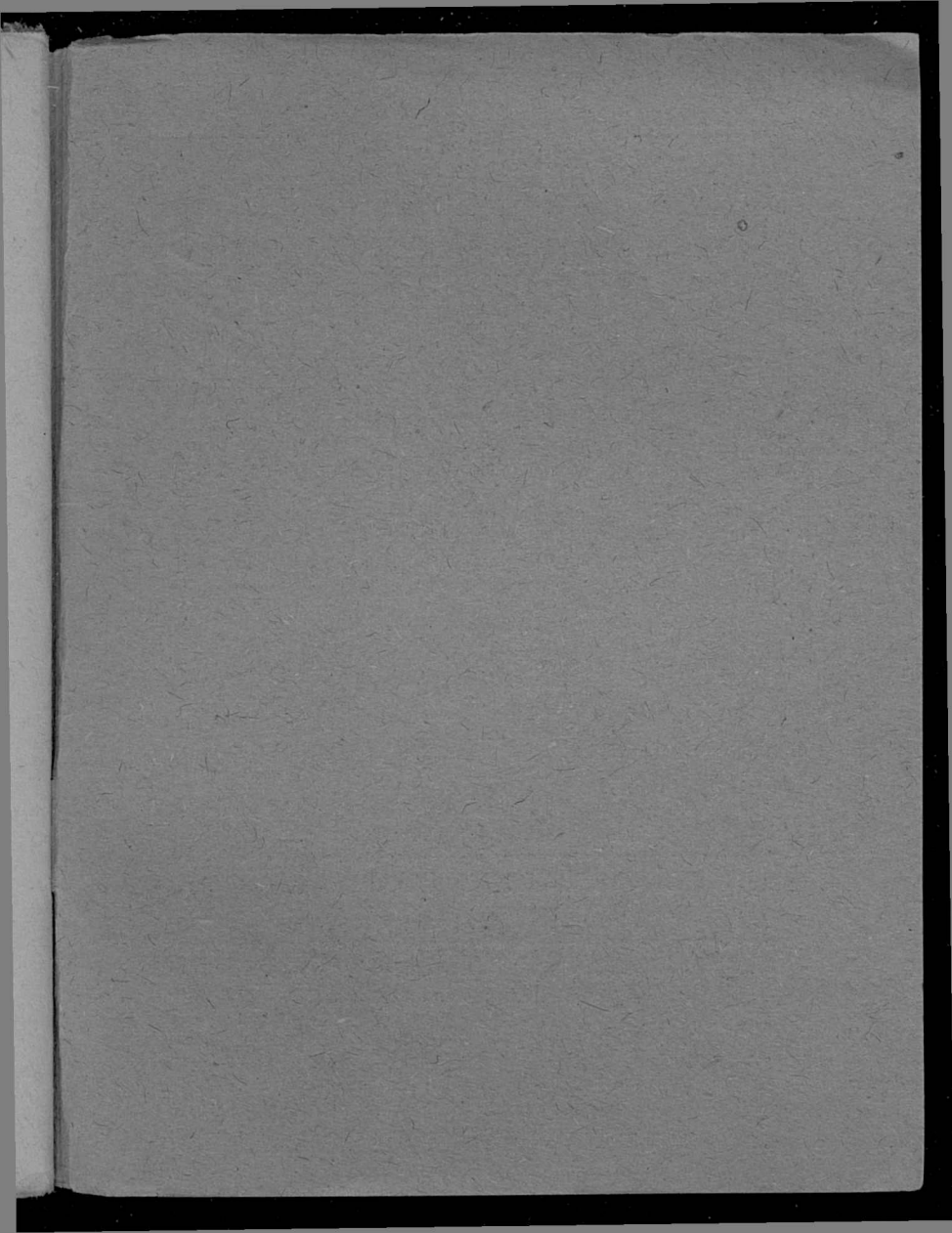
№ 3413

Главлит А 48751

Зак. 1630

Тираж 2.000 экз.

Книжная ф-ка Центриздата Народов СССР. Москва, Шлюзовый пр., 6.

Донос 5 ур 38075

Цена 5 коп.

от Коми-3
1-159

125
63

На зырянском наречии яз. коми

А. С. КАГАНОВИЧ. Государственные займы
Перевод А. ЧЕУСОВОЙ

ЦЕНТРАЛЬНОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО НАРОДОВ СССР
Москва, центр, Никольская, 10